

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19102
Tarih : 23.07.2026

10/4424

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ortamında yaşadıkları sosyal, ekonomik ve sağlık başta olmak üzere sorunların tüm boyutlarıyla araştırılarak kalıcı çözümlerin oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Sinan ÇİFTYÜREK

Van Milletvekili

GEREKÇE

Tarımsal üretim potansiyeli yüksek olan Türkiye’de, tarımsal ürünlerin hasat edilmesi, depolanması ve satışa hazır hâle getirilmesinde mevsimlik tarım işçileri kritik bir role sahiptir. Bu role karşın mevsimlik tarım işçileri, birçok açıdan insan onuruna yakışmayan çalışma koşullarında çalışmak zorunda kalmakta ya da bu koşullara mecbur bırakılmaktadır. Aldıkları ücretlerden barınma koşullarına, temiz suya erişimden uzun çalışma saatlerine, insan sağlığı açısından ciddi tehditler oluşturan yüksek sıcaklıklardan çeşitli sosyal sorunlara kadar mevsimlik tarım işçileri çok katmanlı sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır.

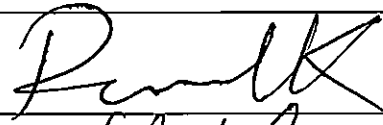
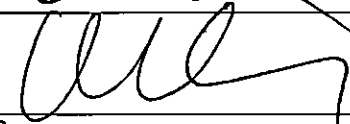
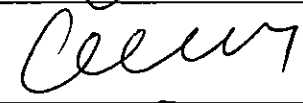
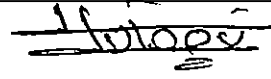
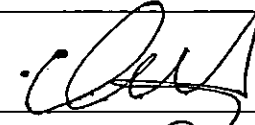
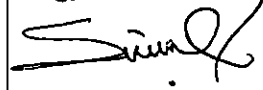
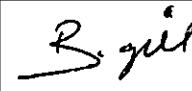
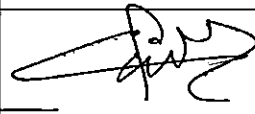
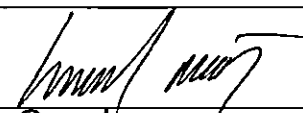
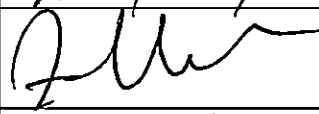
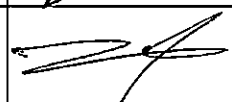
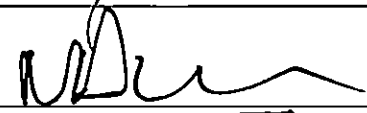
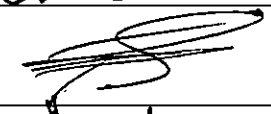
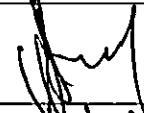
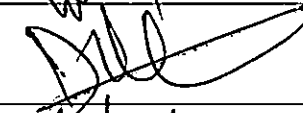
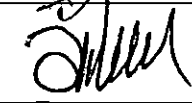
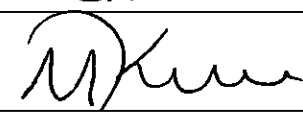
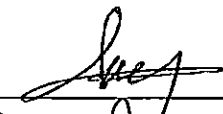
Tarımsal üretim takvimine bağlı olarak her yıl yüz binlerce tarım işçisi yaşadıkları yerlerden hasat alanlarına doğru yola çıkmaktadır. Mevsimlik tarım işçileri açısından güvencesizlik, çalışma alanlarına ulaşmaya çalıştıkları ilk andan itibaren başlamaktadır. Binlerce mevsimlik tarım işçisi, güvenlik önlemlerinin asgari düzeyde olduğu yolculukların ardından üretim alanlarına ulaşmakta; bu seyahatler sırasında bazıları ölümle sonuçlanan trafik kazaları meydana gelmektedir. Mevsimlik tarım işçilerinin yaralandığı ya da yaşamını yitirdiği trafik kazaları sıklıkla kamuoyuna ve medyaya yansımaktadır. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin 2025 yılı raporu da bunu kanıtlar niteliktedir. Rapora göre, mevsimlik tarım işçilerinin çalıştıkları bölgelere ya da tarlaya yolculuğu sırasında uygun olmayan ulaşım araçlarının kullanılması, eskiyen traktörler, işçilerin barınma-dinlenme-temizlik alanlarının yetersizliği tarım alanında yaşanan işçi ölümlerin temel nedenlerini oluşturmaktadır.

Derin yoksulluk koşullarının beslediği mevsimlik tarım işçiliğinin uzun yıllardır çözilemeyen sorunları, bu alandaki sömürüyü her geçen gün daha da boyutlandırmaktadır. Çalışma alanlarındaki ağır koşullar, sosyal güvence olmaksızın dayatılan çalışma yaşamı, güvencesizlik, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin yetersizliği ile denetim eksikliği ve sağlık hakkına erişim sorunları bu alandaki başlıca sorunları oluşturmaktadır.

Çok boyutlu ve ağır sorunlarla karşı karşıya bulunan mevsimlik tarım işçileri açısından en önemli sorunların başında emeklerinin karşılığını adil ve düzenli bir biçimde alamamaları gelmektedir. Standart ve denetlenebilir olmayan ücretlendirme sistemi çoğu zaman pazarlık usulüyle belirlenmekte, ücretler araçlar vasıtasıyla işçilere ulaştırılmakta ve bu süreçte önemli ücret kesintileri yaşanmaktadır. Bunun yanı sıra, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma alanları dışında nitelikli ve sağlıklı barınma imkânlarına sahip olmaması da işçilerin yaşamları açısından ciddi sorunlara yol açmaktadır. Kanalizasyon altyapısının yetersizliği ve temiz suya erişimde yaşanan güçlükler de barınma hakkı bağlamında önemli riskler oluşturmaktadır.

Her ne kadar mevsimlik tarım işçilerinin barınma, sağlık, eğitim, güvenlik, ulaşım, sosyal güvenlik ve sosyal hizmetlere erişimine ilişkin çeşitli düzenlemeleri içeren 2024/5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, 27 Nisan 2024 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmış olsa da geline aşamada mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarında hissedilir bir iyileşmenin yaşandığını söylemek oldukça güçtür. Sahada gerçekleştirilen görüşmeler ve gözlemler, işçilerin yaşam ve çalışma koşullarında kayda değer bir değişiklik meydana gelmediğini ortaya koymaktadır.

Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı kapsamlı ve çok boyutlu sorunlar dikkate alındığında, çözümün yalnızca uygulanabilirliği ve denetlenebilirliği sınırlı olan genelgelerle sağlanmasının mümkün olmadığı açıktır. Bu sorunların giderilebilmesi için kapsamlı bir araştırma ve inceleme yürütülmesi, elde edilecek bulgular doğrultusunda kalıcı ve etkin düzenlemelerin hayata geçirilmesi zorunludur. Bu çerçevede, mevsimlik tarım işçilerinin karşı karşıya bulunduğu sorunların tüm boyutlarıyla ele alınması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin sorumluluğunun bir gereğidir.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
2	MEZAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUĞÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9			
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	